

Tidehverv

4. søndag i advent 2015

På mandag er det vintersolhverv, dvs. at vi på mandag har årets korteste dag. På torsdag er det juleaften og på fredag juledag, Jesu Kristi fødselsdag. Vi fejrer på fredag det vigtigste der er sket i løbet af de 13,8 milliarder år der er gået siden vort univers blev skabt, nemlig, at den almægtige Gud, som er over og udenfor det samlede univers, over og udenfor tid og rum, Han valgte at blive menneske og lade sig føde af jomfruen Maria. Når vi ser på barnet i krybben – og på manden på korset – så ser vi universets

Skaber og Herre. Herren over tid og rum og Herren over hvert enkelt menneske. Over du og jeg.

Derved viser Gud sin kærlighed til mennesket, men derved forkyndes der også dom over vi mennesker. Og det er netop dommen, som understreges i evangelieteksten til 4. søndag i advent.

Der er to hovedpersoner i teksten. Først Johannes Døbereren, hvis fødsel vi, som navnet siger, fejrer ved Sankt Hans (Sankt Johannes), ved sommersolhverv, på årets længste dag, og dernæst Jesus, hvis fødsel vi fejrer her i julen, ved vintersolhvervet, hvor dagen er aftaget med ti en halv time.

Fra Johannes fødselsdag aftager dages længde, de svinder hen, men fra Jesu fødselsdag bliver dagene atter længere og længere. Og glæden vokser med dagen.

Johannes Døberens ord om, at Jesus skal blive større og Johannes mindre, passer altså med kalenderen.

Der er en stemning af skiftetid og tidehverv, dvs. tidsskifte, over teksten.

Johannes Døbereren var et menneske, som midt i det blanke, solbeskinnede og tilsyneladende meget rige, mægtige og stabile romerske imperium, forkyndte dom over denne verden. Han talte tiden og dens forfald midt imod.

Han bedømte og fordømte den synd, gudsløshed og materialisme han fandt i tiden. Og det gjorde han ret i. Ligesom vores nutid, så var og tiden omkring Jesu Fødsel i enestående grad en materialistisk og ateistisk tid. Ligesom i dag var mennesker dengang fanget i en selvkredsende narcissisme.

Det var en tid hvor man havde mistet selv den hedenske tro på, at mennesket både er et kødeligt og et åndeligt væsen. Derfor jagede man desperat efter materielle og rent kødelige forsøg på, at dulme den smerte som det er, at leve sit liv uden sans for Gud.

Alt dette så Johannes Døbereren. Han forkyndte, at gudsløsheden nu var kommet så vidt at enden var nær.

Johannes' forkyndelse var så stærk, at han ikke kun gik forud for Jesus ved at profetere om ham men også ved at blive henrettet før Jesus. Han var politisk ukorrekt og blev derfor udstødt.

Fordi han forkyndte dom over den materialistiske verden og de gudløse herskere, blev han slået ihjel.

Og som for at understrege sandheden i hans ord blev han slået ihjel midt i en

løssluppen fest i kongeborgen, hvor hans hoved blev serveret på et sølvfad som betaling for en erotisk dans.

Kongen der gav befalingen, Herodes Antipas, havde tydeligvis en form for humor, som minder om et nutidigt filmpublikum og om nutidige computerspillere. Jo mere makabert, jo bedre. Blod og ironi i en god blanding. Pulp Fiction, GTA osv.

Alt dette, også vores tids kyniske og ironiske verdenssyn, forkyndte Johannes Døberens dom over. Men han forkyndte ikke kun dom over verden, han forkyndte også dom over sig selv.

De centrale ord i teksten til i dag er der hvor Johannes Døberens siger:

“Jeg er ikke Kristus, men jeg er udsendt forud for ham [...] Det er min glæde og den er fuldkommen. Han skal blive større, jeg skal blive mindre.”

Johannes accepterede, at når han pegede på Kristus, ville han selv blive mindre, men Kristus større. Ikke fordi han pegede, men fordi sådan måtte det være.

Men her har vi at gøre med et mysterium. Kun ved at blive mindre kunne Johannes i sandhed blive stor.

Thi når vi mennesker lader Gud blive større, så er det i os han vokser og i sidste ende bliver vi taget ind i Guds hellige mysterium

For apostlen Paulus gjaldt noget af det samme: For evangeliets skyld ville han gerne tale tidens fornuft imod. Han var blevet forvandlet af Guds ord og nu forvandlede det den måde, han tænkte og talte på.

Han begyndte at tale på en måde som i både form og indhold var helt ny. Han blev selv mindre –og Gud blev større. Det krævede en helt ny måde at tale på for at det nye budskab kunne trænge frem. Det krævede et tidehverv.

Det krævede en helt ny form for organisation til at huse ordet, nemlig Kirken og dens gudstjeneste og det krævede en helt ny form for musik, nemlig den musik vi kalder for den klassiske musik og som er skabt for at have musik som i form passer med kristendommens indhold.

At der overalt var brug for nyt, følte Paulus stærkere end nogen. Han selv, og den gamle verden som fyldte ham, måtte blive mindre for at Kristus og Kirken kunne få sin rette plads i hans liv.

Paulus siger jo: *”Så er det ikke længere mig som lever men Kristus som lever i mig.”*

I disse ord bekender Paulus, at han, ligesom Johannes Døberens, er blevet mindre for at Kristus kan blive større.

Således bryder lyset ind i mørket. Således bryder lyset som solhvervet ind midt i den kolde vinter.

Og således brød Gud ind i historien for 2015 år siden. Midt i historiens mørke og grusomhed.

Gud greb ind i historien. Det er det, som vi fejrer jul for. Nu hvor mørket begynder at svinde og lyset bryder frem.

Også ethvert menneskeliv er et liv hvor man dag for dag kommer nærmere mørket, så sandt som vi mennesker ved hvert åndedræt kommer nærmere mod vores død.

Men ind i denne verden hvor døden og mørket tilsyneladende altid sejrer til sidst, ind i dette mørke skinner det hellige lys. Det lys som stråler ud af krybben i Bethlehem.

Til dette lys blev vi døbt og i dette lys skal vi ved denne verdens ende opstå til evigt liv i Guds rige.

AMEN